

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2300/2020
03.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле мал. АА из ..., град ..., чији је законски заступник отац ББ из ..., град ..., чији је пуномоћник Зоран Павловић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., са боравиштем у Републици ..., чији је пуномоћник Миодраг Николов, адвокат из ... ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизијама тужиле и тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 524/19 од 27.12.2019. године, на седници одржаној 03.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиле и тужене, изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 524/19 од 27.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П2 396/18 од 11.09.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да доприноси издржавању мал. тужиле са по 130 евра месечно, почев од 30.10.2018. године као дана подношења тужбе, па убудуће, са обавезом плаћања до 05. у месецу за текући месец, с тим што је заостале рате дужна да исплати одједном, све преко законског заступника ББ, уплатом на његов девизни рачун. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован вишак тужбеног захтева преко досуђеног, а до траженог износа од 250 евра месечно, у износу од 120 евра. Ставом трећим изреке, одлучено је да је у толико промењена правноснажа пресуда Основног суда у Зајечару П2 382/16 од 26.01.2017. године у ставу другом изреке. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 524/19 од 27.12.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиле и тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, у делу којим је одлучено о почетку обавезе издржавања од 30.10.2018. године па убудуће, као и у ставу другом, трећем и четвртм изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле и тужена су благовремено изјавиле ревизије због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијену пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизије тужиле и тужене нису основане.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизија тужиле и тужене.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Зајечару П2 382/16 од 26.01.2017. године, малолетна тужилца је поверена оцу на самостално вршење родитељског права, а тужена је обавезана да доприноси њеном издржавању са по 5.000,00 динара месечно. Малолетна тужилца рођена је ... године, сада иде у ... разред основне школе, а њене потребе, на месечном нивоу, утврђене су у износу од 30.000,00 динара. Отац сам брине о њој у последње две године, од када се разишао са туженом, а она отишла у иностранство, подмирује њене потребе у износу од 21.500,00 динара и нема обавезу издржавања других лица осим малолетне тужилце. Запослен је и остварује зараду од око 26.383,00 динара месечно, живи у родитељској кући и нема других непокретности. Тужена живи у ... и добила је још једно малолетно дете, које је сада старости ... месеца. Тренутно не остварује приходе, али је аплицирала за накнаду трудничког боловања, тако да би од септембра требала да прима по 400 евра наредних годину дана, с тим што након тога не планира да ради јер мора да чува дете. Од фирме у којој је радила је до сада добила 500 евра и седам месеци примала социјалну помоћ од по 700 евра, а за супруга и себе месечно издваја 500 евра за храну и гардеробу. Садашњи супруг тужене остварује приходе у висини од 1.200 евра од којих за комуналије издваја око 665 евра. За потребе другог детета издваја месечно 400 евра. Минимална сума издржавања према подацима Министарства здравља износи 26.068,00 динара, који износ се увећава за износ средстава за личне потребе за децу старију од седам година за 3.644,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је делимично основан тужбени захтев, те су обавезали тужену да доприноси издржавању мал. тужилце са износом од 130 евра месечно, имајући у виду минималну суму издржавања, могућност обвезника издржавања и животни стандард странака и њиховог ближег окружења, док је потраживање преко досуђеног износа до траженог износа од 250 евра месечно одбијено као неосновано.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право при одлучивању о висини обавезе тужене у издржавању малолетне тужилце и промени раније донете одлуке о висини издржавања.

Одредбом члана 160. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр.18/05, 72/11 и 6/15) је прописано да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.), као и да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине,

његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.). Према члану 162. став 3. истог Закона ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, а одредбом члана 164. овог Закона, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

По оцени Врховног касационог суда, правилно нижестепени судови налазе да је дошло до промене околности које узрокују промену одлуке о висини издржавања малолетне тужиље у смислу члана 164. Породичног закона, јер је малолетна тужиља сада старије, иде у виши разред основне школе, па су адекватном применом члана 160. став 1. закона, правилно утврдили потребе малолетне тужиље, као просечне месечне потребе детета у том узрасту, опредељујући их на износ од 30.000,00 динара, и правилно одредили висину обавезе тужене да доприноси њеном издржавању у досуђеном износу, односно повисили су износ за издржавање у односу на ранију одлуку, али у складу са могућностима тужене, сагласно одредби члана 162. став 3. Породичног закона, због чега нису основани ревизијски наводи тужиље о погрешној примени материјалног права.

Сагласно члану 67. и 68. став 1. и 2. Породичног закона, право и дужност родитеља је да се старају о деци, док према члану 73. и 160. став 1. Закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања, прописаној чланом 160. став 4. Закона. Могућности родитеља, као дужника издржавања зависе од околности прописаних чланом 160. став 3. Закона.

Имајући ово у виду, нижестепени судови су, супротно ревизијским наводима тужиље, правилно оценили све околности конкретног случаја које су од утицаја на обавезу тужене за издржавање малолетног детета, овде тужиље, и то како њене могућности, тако и потребе и обавезе, узимајући у обзир све околности које су се од доношења раније одлуке измениле на страни тужиље и тужене, и адекватно одредили обавезу тужене да доприноси њеном издржавању, која номинално износи 130 евра месечно. Досуђени износ, уз допринос оца како у новцу, тако и кроз рад, бригу и старање који свакодневно улаже, неопходан је за издржавање заједничког детета тужене и законског заступника тужиље, којим ће се омогућити најмање такав ниво животног стандарда какав ужива родитељ – дужник издржавања, овде тужена. Код наведеног, неоснован је и део тужбеног захтева којим се потражује већи износ на име издржавања од досуђеног с обзиром на све измењене околности које су правилно утврдили нижестепени судови, пре свега могућности дужника издржавања, због чега су неосновани ревизијски наводи тужиље о погрешној примени материјалног права у овом делу одлуке. И одлука о трошковима поступка је супротно ревизијским наводима тужиље донета правилном применом материјалног права и то одредаба члана 153. и 154. ЗПП у складу са специјалним правилом прописаним одредбом члана 207. ПЗ.

Применом члана 414. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд није детаљно образлагао ову пресуду, у делу који се побија ревизијом тужене, којим је одлучено о датуму од када тече обавеза тужене, с обзиром да се ревизијом понављају жалбени

наводи, на које је Апелациони суд дао јасне и правилне разлоге које овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић